
1 9 1 9
SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

HE 19/2025 KANSALAISUUSLAIN MUUTTAMISESTA

Hallintovaliokunta 3.6.2025
Suomen Asianajajat
AA Kari Kuusisto

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

KANSALAISUUSLAKI

- Kansalaistaminen so. kansalaisuuden myöntäminen hakemuksesta ei ole Maahanmuuttoviraston puolesta sidottua harkintaa
- Tästä seuraa, ettei kielteiseen päätökseen ole juuri koskaan mahdollista saada muutosta hallinto-oikeudelta laissa olevan harkintavallan vuoksi
- Pysyvä oleskelulupa, riittävän pitkä asumisaika (matkat, EU/muut)
- Suomen Asianajajat pitää 8 vuoden asumisaikaa hyvin pitkänä ja suhtautuu kriittisesti poikkeusedellytyksen poistamiseen
- Kielitaitovaatimuksesta poikkeamiseen suhtautuminen tiukkaa, vaikka hakija vetoaa terveydentilaansa t. oppimisvaikeuksiinsa

HENKILÖLLISYYDEN LUOTETTAVA SELVITTÄMINEN 6 §

- Kotimaan passin hankkiminen aiheuttaa kustannuksia
- 10 vuotta samoilla henkilötiedoilla –vakiintumisen perusteella
- Oman maan passin saaminen voi olla hankalaa, vaarallistakin
- Edustustoverkosto ei ole kattava joka paikassa, rajojen ylitykset
- Kaikki eivät saa muukalaispassiakaan t. silti oman maan passia
- Voidaan tarvita (elossa oleva) sukulainen todistajaksi
- Vieraskielisten nimien kirjaaminen hankalaa (esim. vokaalit)
- Kuinka kauan passi kelpaa tunnistamiseen, jos on muitakin viranomaisen myöntämiä ja voimassa olevia asiakirjoja?

TOIMEENTULOEDELLYTYS 13 JA 17A §

- Ennen koronarajoituksia työnsaanti oli huomattavasti helpompaa
- Oleskeluluvan saaminen voi kestää useita kuukausia, jolloin tilanteet muuttuvat kesken prosessin –pitäisi: hakijan eduksi
- Pitkän ajan suhteen toimeentulon turvaaminen on epävarmaa
- Turvallisuuden kaavamainen korostaminen ei saisi kannustaa yrittämisen tai riskioton välttämiseen eikä pimeisiin palkanosiin
- Suomen kansalaisten pitäisi olla yhdenvertaisessa asemassa riippumatta siitä, onko kansalaisuus saatu syntymässä vai myönnetty hakemuksesta (esim. perheen yhdistäminen, tulot)
- Käytännössä EIS 8 artiklan noudattamisessa on ongelmia

NUHTEETTOMUUS

- Rikosasioissa pitkät käsittelyajat
- Migri yleensä puuttuu jo epäilyvaiheessa, ei poista aiheettomia
- Vähintäänkin tuottamukselliset rikokset pitäisi lukea ulkopuolelle
- Minimi-, maksimi- vain todennäköinen rangaistus pohjaksi?
- Lähestymiskielto mahdollistaa kiusanteon, koska se määrätään lähes automaattisesti
- 19 a § Odotusajan määräytyminen: neljä vuotta sakkorangaistuksesta kun ennen oli kolme vuotta (käsittelyajat)

KANSALAISUUDEN MENETTÄMINEN 33 JA 33A §

- Esitetään viiden vuoden vanhentumisaikaa
- Aikarajat on tärkeitä, jottei tarvitse tutkia ikivanhoja epäilyjä, joista näytön kasaaminen ulkomailta on hankalaa joka mahdotonta
- Sotarikosväitteet eri kategoriassa kuin terrorismirikokset
- Suomi ei saa aiheuttaa tilannetta, missä henkilöstä tulee *valtioton*
- Vapaaehtoinen luopuminen kaksoiskansalaiselle helpoksi, kun asevelvollisuus ja muut velvoitteet on kokonaan suoritettu

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

LOPUKSI

- Säännösten suhde kansainvälisiin sopimuksiin arvioitava tarkoin
- Lapsen oikeuksien toteutuminen kaikissa tilanteissa välillistä
- Nopea päätöksenteko, kun kaksoiskansalainen on epäiltynä törkeistä rikoksista ja luopumassa toisen maan kansalaisuudesta
- Viranomaisyhteistyötä ei voi tehdä vainoajavaltion kanssa, joka ei kenties suostu ottamaan omia kansalaisiaan vastaan (rikokset)
- Rikoksiin syyllistyminen ei saa aiheuttaa lisärangaistusta kotimaassa, kun käännytetään t. karkotetaan rikosperusteella
- Passi- ja lupakäytännöt sekä edustustoverkoston saavutettavuus vaihtelevat todella paljon ja asiointi voi olla tehty hankalaksi

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER